

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE ROERMOND

Onderwerp: Jaarrekening 2023, herziene begroting 2024, conceptbegroting 2025 Westrom

Zaaknummer: 43579-2024

Datum: 23 april 2024

Inleiding

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (GR) is op 4 april 2024 de jaarrekening 2023, de herziene begroting 2024 en de begroting 2025 van Westrom toegezonden aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad kan conform de GR kennisnemen van de jaarrekening en ten aanzien van de begroting een zienswijze kenbaar maken.

Het Dagelijks Bestuur van Westrom heeft op 3 april 2024 ingestemd met de conceptbegroting 2025, de herziene begroting 2024 en de conceptjaarrekening 2023. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van de jaarrekening 2023 en een zienswijze in te dienen ten aanzien van de herziene begroting 2024 en begroting 2025 van Westrom. Een eventuele schriftelijke reactie ontvangt het Dagelijks Bestuur graag vóór 10 juni 2024. Voorgesteld wordt door middel van bijgevoegd raadsvoorstel en raadsbesluit de concept zienswijze zoals opgenomen in bijgevoegde concept brief voor te leggen aan de gemeenteraad.

Voorstel

Uw raad wordt voorgesteld te besluiten:

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2023 en herziene begroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom en geen inhoudelijke reactie in te dienen ten aanzien van de jaarstukken 2023 en de herziene begroting 2024;
2. Een zienswijze kenbaar te maken op de conceptbegroting 2025 Gemeenschappelijke Regeling Westrom door in te stemmen met bijgevoegde concept zienswijze op de conceptbegroting 2025 van Westrom;
3. Het Dagelijks Bestuur van Westrom hiervan in kennis te stellen middels bijgaande conceptbrief (bijlage 2);

Argumenten

1.1. Het is een bevoegdheid van de gemeenteraad om eventueel een reactie te geven op de jaarstukken.

Op basis van artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom worden de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze te geven aan het Algemeen Bestuur voordat de jaarrekening definitief wordt vastgesteld. De jaarrekening 2023 is voorlopig vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van Westrom. Zoals ook blijkt uit de brief bij de conceptjaarstukken wordt er medio april 2024 pas een controleverklaring op afgegeven. Deze controleverklaring zal spoedig mogelijk nagezonden worden.

1.2. De jaarrekening 2023 sluit af met een positief resultaat

Het jaar 2023 sluit af met een positief gerealiseerd saldo van baten en lasten ter hoogte van € 492.580 (daar waar -/- € 1.042.000 was begroot). De toegevoegde waarde van de doelgroepmedewerkers blijft achter op de begroting. In combinatie met de hogere operationele kosten (o.a. hogere opleidings- en inleenkosten) valt het operationeel resultaat eveneens lager uit dan begroot. De fors hogere bijdrage Rijkssubsidie Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een eenmalige dividenduitkering vanuit de holding zorgen ervoor dat het uiteindelijke exploitatieresultaat van boekjaar 2023 positief uitkomt. Hierdoor kan een beroep op de algemene reserves uitblijven.

Het gerealiseerde resultaat van 2023 ter hoogte van € 492.580 wordt conform de richtlijnen toegevoegd aan de algemene reserve en/of het egalisatiefonds, tenzij het maximum bereikt wordt. Hiertoe wordt medio 2024 een voorstel resultaatbestemming aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom voorgelegd.

De conclusie is dat er geen aanleiding is om een inhoudelijke reactie te geven op de jaarrekening, aangezien de realisatie in 2023 positiever is verlopen dan vooraf begroot. Daarnaast is men ook inhoudelijk voortvarend met de dienstverlening aan de slag gegaan en zijn hierin goede stappen gezet om samen met de regiogemeenten nieuwe richtinggevende doelen voor 2024 op te stellen.

1.3 De begroting 2024 is bijgesteld vanwege autonome ontwikkelingen

Op basis van voortschrijdend inzicht zijn er enkele financiële wijzigingen bekend waardoor actualisatie van de primaire begroting 2024 relevant is.

- In de voorliggende herziene begroting is de Wsw-subsidie gebaseerd op de Septembercirculaire 2023, die middels indexatie op het prijsniveau van 2024 is gebracht.
- De loonkosten zijn opnieuw doorgerekend, dit heeft te maken met de loonkostenstijging van de cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) waardoor de reguliere salarissen stijgen. Dit geldt ook voor de cao Wsw en de cao Aan de Slag, waarbij deze laatste stijgt als gevolg van een stijging van het wettelijk minimumloon.
- De toegevoegde waarde van de doelgroep is geactualiseerd. Dit heeft te maken met een hogere krimp van de Wsw-doelgroep. Dit komt deels door de komst van Regeling Vervroegde uittreding (RVU), waarvan met ingang van 1-1-2022 gebruik gemaakt kan worden.

Normaliter vormt de gemeentelijke bijdrage de sluitpost voor de begroting van Westrom. In 2024 is ervoor gekozen de gemeentelijke bijdrage uit de oorspronkelijke begroting 2024 aan te houden. Het exploitatietekort wordt zoals reeds eerder gecommuniceerd bij de primaire begroting gefinancierd uit de aanwezige en voor dergelijke situaties opgebouwde reserves.

De geactualiseerde begroting 2024 geeft, rekening houdend met de reeds vastgestelde gemeentelijke bijdrage uit de primaire begroting 2024, een minder negatief exploitatieresultaat namelijk -/- € 583.500.

In de herziene begroting 2024 wordt het presenteerde exploitatietekort gedekt vanuit de aanwezige en opgebouwde bestemmingsreserves. Hiertoe wordt € 0,6 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserves.

De conclusie is dat er geen aanleiding is om een inhoudelijke reactie te geven op de herziene begroting 2024.

2.1 De concept begroting 2025 kent een positief resultaat in 2025 en positieve financiële effecten in de gemeentelijke bijdrage vanaf 2025

De conceptbegroting 2025 is opgesteld op basis van de huidige kennis en stand van zaken. In lijn met de hierboven bij de herziene begroting 2024 beschreven ontwikkelingen, sluit de conceptbegroting 2025 met een positief resultaat van € 25.000. De meerjarenbegroting sluit ook met een (licht) positief resultaat. De gemeentelijke bijdrage daalt aanzienlijk meer dan in de meerjarenbegroting van 2024 was gemeld. Het effect is opgenomen in de financiële paragraaf.

2.2 Het is een bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze te geven op de conceptbegroting 2025 van de Westrom

Vanuit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en artikel 28 van de GR Westrom wordt de gemeenteraad ieder jaar in de gelegenheid gesteld om haar zienswijze te geven op de conceptbegroting van het komende jaar. In de bijlage bij het voorstel is de concept zienswijze op de conceptbegroting 2025 opgenomen. Na instemming met de zienswijze wordt deze toegestuurd naar het Dagelijks Bestuur van Westrom.

3.1 Het Algemeen Bestuur dient de definitieve stukken vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur dient jaarlijks vóór 15 juni bij het Algemeen Bestuur de ontwerpbegroting in. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren waarin de zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur stelt vervolgens vóór 1 juli de begroting vast. Het Algemeen Bestuur deelt de vaststelling zo spoedig mogelijk mee aan de raden van de gemeenten. Het Dagelijks Bestuur zendt de begroting binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar aan gedeputeerde staten.

Kantttekeningen en risico's

1.1 Uitgaande van de geprognostiseerde krimp van de Wsw-doelgroep, moet er rekening mee gehouden worden dat gefaseerd een reorganisatie doorgevoerd dient te worden.

In de conceptbegroting 2025 bedraagt de Gemeentelijke Bijdrage € 1.380.000. Dit betekent een daling van +/- € 50.000 ten opzichte van de gemeentelijke bijdrage in de Herziene Begroting 2024. Het subsidiebedrag per Wsw-fte stijgt – uitgaande van een gelijkblijvend subsidieregime – in 2025. Deze effecten zorgen ervoor dat er vanaf 2025 een positief Wsw-subsidieresultaat gebudgetteerd wordt. Desalniettemin zal er rekening moeten worden gehouden met de daling van de Wsw-populatie en zal op basis daarvan instroom vanuit de Participatiewet een voorwaarde zijn om de organisatie in stand te houden. Hierbij zal het subsidieregime waarvan wij niet weten of dit in de huidige vorm wordt voortgezet ook een belangrijk zo niet cruciaal punt zijn.

1.2 Er is een krimpvoorziening opgebouwd om de geprognosticeerde krimp van de Wsw-doelgroep op te vangen. Er zijn nog geen concrete afspraken over de invulling gemaakt

Er is een krimpvoorziening opgebouwd, die is bedoeld om voor een periode van vijf jaar eventuele kosten voortkomend uit aanpassing van de personeelsbezetting en/of aanpassing van de huisvesting te financieren. Gezien de hoogte van de krimpvoorziening ultimo 2021 en de geplande opbouw in boekjaar 2022, heeft het Dagelijks Bestuur besloten om de dotatie aan de krimpvoorziening vanaf begroting 2023 stil te leggen. De inzet van de krimpvoorziening hangt samen met eventuele reorganisatiemaatregelen binnen Westrom en met de doorontwikkeling Participatiewet. Er is nog geen concrete uitwerking van afspraken over de krimpvoorziening. Deze kunnen naar verwachting vanaf Q4 2024 inzichtelijk worden gemaakt, omdat dan besluitvorming omtrent de doorontwikkeling Participatiewet – met als onderdeel het nieuw eigenaarschap – is gepland.

2.1 Onderzoek nieuw eigenaarschap is nog niet afgerond.

Op 19 december 2023 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond het besluit genomen om een mensontwikkelbedrijf te willen opzetten en hierbij te onderzoeken of Westrom hier onderdeel van uit kan maken. Als dit tot een positief onderhandelingsresultaat leidt tussen de Westrom en de gemeente Roermond dan zou Westrom per 1 januari 2025 eigendom kunnen worden van de gemeente Roermond. Dit onderzoek is nog in volle gang en zal pas na de zomer tot een definitief besluit leiden. Dit maakt dat in de conceptbegroting voor 2025 hier geen rekening mee gehouden is.

Historisch overzicht

- Op 19 december 2023 - zaaknummer 129460-2023 - heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Roermond besloten om een mensontwikkelbedrijf op te richten. Hierbij wordt onderzocht of Westrom hier onderdeel van kan uitmaken, waarbij een mogelijke overname per 1 januari geëffectueerd zou kunnen worden.
- Op 3 april 2024 – zaaknummer 43579-2024 - is de jaarrekening 2023, de herziene begroting 2024 en de conceptbegroting 2025 toegezonden aan de deelnemende gemeenten GR Westrom.

Financiële gevolgen

Jaarrekening 2023

Het jaar 2023 sluit af met een positief gerealiseerd saldo van baten en lasten van € 492.580. Dit resultaat wordt conform de richtlijnen toegevoegd aan de algemene reserve en/of het egalisatiefonds, tenzij het maximum bereikt wordt. Hiertoe wordt medio 2024 een resultaatbestemmingsbesluit aan het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Westrom voorgelegd. Dit heeft momenteel geen financiële gevolgen voor de gemeente Roermond.

Herziene begroting 2024

De herziene begroting 2024 geeft, rekening houdend met de reeds vastgestelde gemeentelijke bijdrage uit de primaire begroting 2024, een minder negatief exploitatieresultaat namelijk -/- € 583.500. In de herziene begroting 2024 wordt het presenteerde exploitatietekort gedekt vanuit de aanwezige en opgebouwde bestemmingsreserves. Hiertoe wordt € 0,6 miljoen onttrokken aan de bestemmingsreserves. De bijdrage van de gemeente Roermond bedraagt € 616.619 en wordt voldaan uit kostenplaats 60469 Westrom. Hier is voldoende dekking aanwezig om de bijdrage te kunnen voldoen.

Concept begroting 2025

Stabilisatie van gemeentelijke bijdragen

Daar waar in de begroting 2024 nog sprake was van een forse stijging van de gemeentelijke bijdragen, zien we in de begroting 2025 dat de gemeentelijke bijdragen aanzienlijk dalen en stabiliseren. In de begroting 2024 van de gemeente Roermond was de bijdrage van Westrom verhoogd vanuit het begrotingssaldo (autonome ontwikkeling). Vanaf 2025 zien we dat er sprake is van een positieve autonome ontwikkeling als gevolg van een daling van de gemeentelijke bijdrage. Deze wordt opgenomen in de kadernota 2025 en financieel verwerkt in de begroting 2025 met meerjarenperspectief 2026-2028.

Ook is een verschuiving zichtbaar naar bijdragen aan trajectkosten Participatiewet (PW) en Beschut Werk (BuW).

Op verzoek van het Dagelijks Bestuur van de GR Westrom is vanaf 2021/2022 het z.g. 4-pijler model opgesteld, waarbij de kosten en opbrengsten opgesplitst zijn naar 4 categorieën: WSW/ PW/ BuW/ Trajecten.

Achterliggende reden is dat de Gemeentelijke Bijdrage Wsw alleen ingezet mocht worden voor de doelgroep SW, omdat de GR oorspronkelijk alleen voor deze doelgroep in het leven geroepen is. De overige doelgroepen PW/BuW hebben toen aparte bijdrages gekregen (Dekkingsbijdrage PW/ BuW) in de vorm van een tarief per persoon (te betalen door de gemeenten die daar gebruik van maakt afhankelijk van beleidskeuzes per gemeente).

Het gevolg van deze “systeemwijziging” was dat de Gemeentelijke Bijdrage Wsw verlaagd werd doordat er aparte opbrengsten kwamen voor PW/BuW kwamen (= Dekkingsbijdragen PW/BuW eigenlijk te beschouwen als Gemeentelijke Bijdrage PW/BuW).

Doordat de doelgroep WSW krimpt en wij verwachten dat de nieuwe doelgroepen (PW/BuW) significant gaan stijgen is het van belang het Participatiebudget te verhogen en hierdoor de toename van nieuwe doelgroepen te kunnen financieren. Dit betekent dat enerzijds de Gemeentelijke bijdrage Wsw wordt verlaagd en anderzijds het Participatiebudget wordt verhoogd.

Daar waar de trajectkosten in 2022 en 2023 nog waren vastgesteld op € 6.900 (PW) per persoon en € 7.700 (BuW) per persoon zijn deze aangepast in 2024 naar respectievelijk € 6.000 en € 8.500. Uit de Cedris-benchmark over 2022 is gebleken dat deze tarieven boven het landelijke gemiddelde liggen. Om nu de tariefstelling niet verder uit de pas te laten lopen is er gekozen om een indexatie van 5% toe te passen, waardoor de tarieven uitkomen op € 6.300 en € 8.950. Onderstaande tabel geeft inzicht in de financiële gevolgen op basis van de begroting 2025 van Westrom:

Bijdrage Gemeente Roermond	2025	2026	2027	2028
	€	€	€	€
Concept begroting Westrom 2025	581.685	564.612	404.819	513.421
Aanwezige dekking begroting Gemeente Roermond	1.332.430	1.370.078	1.511.264	1.955.678
Verschil (positief)	750.745	805.466	1.106.445	1.442.257
Verschuiving bijdrage PW en BuW (Participatiebudget)	-251.076	-259.581	-256.860	-256.860
Saldo (positieve autonome ontwikkeling)	499.670	545.885	849.585	1.185.396

Communicatie en participatie

Na bespreking in de gemeenteraad zenden we de vastgestelde zienswijze aan het Algemeen Bestuur van Westrom

Uitvoering en evaluatie

Zie onder communicatie en participatie.

Publicatiedatum voorstel

Regulier.

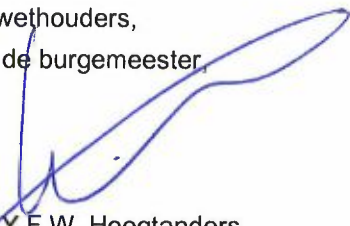
Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

J. van Putten

Y.F.W. Hoogtanders

Bijlagen

1. Raadsbesluit Jaarrekening 2023, herziene begroting 2024 en conceptbegroting 2025 Westrom
2. Concept brief met zienswijze gemeenteraad;

Bijlagen ter inzage:

3. Aanbiedingsbrief concept Jaarstukken 2023;
4. Concept Jaarstukken 2023;
5. Aanbiedingsbrief herziene begroting 2024 Westrom;
6. Herziene begroting 2024 Westrom;
7. Aanbiedingsbrief conceptbegroting 2025 Westrom;
8. Conceptbegroting 2025 Westrom